

<https://www.rada.gov.ua/news/razom/222804.html>

Верховна Рада України ✓

12 травень 2022 р. · 🌐

!! Повноцінно і часто вживати слово «рашизм» та похідні від нього, —

закликають у [Комітет гуманітарної та інформаційної політики](#) на підтримку ініціативи українських науковців, експертів, журналістів, політологів та громадськості, серед яких, зокрема, відомі вітчизняні професори: Олександр Костенко, Олег Гринів та Микола Піддячний.

⚡ Члени Комітету закликають журналістів та медіаорганізації до повноцінного і частого вживання слова «рашизм» та похідних від нього у своїх публікаціях та ефірах для поступового органічного його входження до наукового, фахового і розмовного дискурсів.

До ініціативи приєднався також сучасний американський історик Тімоті Снайдер, який пояснює, що «рашизм» має значення «fascism», але замість літери «r» вживається «f» і це має значення «russian fascism».

Комітет вважає за необхідне дати офіційне визначення терміну «рашизм» та похідних від нього на основі вже опублікованих статей українських та іноземних авторів із внесенням цього терміну до офіційних термінологічних словників української мови.

➡ Детальніше: <https://bit.ly/3M7RBX6>

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО

про реєстрацію авторського права на твір

№ 114719

Науковий твір «Рашизм (rashyzm)»

(вид, назва твору)

Автор(и) Піддячий Микола Іванович (Pidliachyi Mykola Ivanovych)

(повне ім'я, псевдонім (за наявності))

Дата реєстрації 7 вересня 2022 р.

В.о. Генерального директора
Державного підприємства
«Український інститут
інтелектуальної власності»

Олександр ОПАНАСЕНКО

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики закликає журналістів та медіаорганізації до повноцінного і частого вживання слова «рашизм» та похідних від нього

Інформаційне управління
Опубліковано 12 травня 2022, о 17:09

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики підтримує ініціативу українських науковців, експертів, журналістів, політологів, громадськості про введення до наукового, фахового і розмовного дискурсів терміну «рашизм» як визначення ідеології, вибудованої в Росії, що сьогодні виявляє себе у військових діях армії РФ в Україні та ставленні російського суспільства до цієї війни.

На думку професора [Олександра Костенка](#), рашизм є ідеологією, що «базується на ілюзіях і обґрунтовує припустимість будь-якого свавілля заради хибно трактованих інтересів російського суспільства. У зовнішній політиці рашизм проявляється, зокрема, у порушенні принципів міжнародного права, нав'язуванні світові своєї версії історичної правди виключно на користь Росії, у зловживанні правом вето в [Раді Безпеки ООН](#) тощо. У внутрішній політиці проявом рашизму є порушення прав людини на свободу думки, переслідування учасників «руху незгодних», використання ЗМІ для дезінформації свого народу тощо»
(<https://web.archive.org/web/20140409000552/http://www.day.kiev.ua/uk/article/kultura/mi-stali-vorogami>)

Український професор [Олег Гринів](#) підкреслює, що в основі рашизму – несприйняття західної цивілізації, якій протиставляють своєрідну [російську \(євразійську\) цивілізацію](#). Московські еліти одностайні з [Путіним](#), який прагне продовжити й завершити царський і більшовицький [геноцид українського народу](#). Нині рашизм – це ідеологічна основа

путінізму. Історія підтвердила, що рашизм передбачає, в першу чергу, знищення українства як національної спільноти (<http://www.nru.org.ua/news/aktualno/710-profesor-oleh-hryniv-rashyzm-iz-prytsilom-na-ukrayinotsyd>).

Інший український професор Микола Піддячий вказує, що з початку XXI століття рашисти розробили і послідовно впроваджували прихований геноцид українського народу з усіма ознаками державного тероризму, здійснюючи безпрецедентну агресивно-війовничу політику з елементами фашизму, нацизму, шовінізму, кібервійни та егоїстичного ставлення до світової цивілізації. Це дає підстави для надання Росії статусу «Терористична держава Російська Федерація» (ТДРФ) (<https://lib.iitta.gov.ua/730352/>).

Ще у 1990-ті роки президент Чеченської Республіки Ічкерія Джохар Дудаєв висловлював думку про те, що росіяни будують свій світ на особливій та вкрай небезпечній ідеології. Він використовував для цього схожий термін – «русизм» і пояснював його як «особливу форму людиноненавистницької ідеології, заснованої на великодержавному шовінізмі, повній бездуховності та аморальності». Серед особливостей «русизму» Дудаєв виділяв такі: надлюдська жорстокість, тактика «випаленої землі», знищення як головний принцип дії; манія світового панування; рабська психологія; паразитування на хибній історії, на окупованих територіях та пригноблених народах; постійний політичний, правовий та ідеологічний тероризм.

Зміцнення в Росії такої ідеології відзначали також західні історики та аналітики ще до приходу до влади Володимира Путіна. У 1998 році Ентоні Джеймс Грегор, професор політології Каліфорнійського університету в Берклі та один із провідних світових дослідників фашизму і марксизму, оприлюднив широке наукове порівняння італійського фашизму та «нового націоналізму, який виник у пострадянській Росії» (<https://online.ucpress.edu/cpcs/article-abstract/31/1/1/418/Fascism-and-the-New-Russian-Nationalism?redirectedFrom=fulltext>).

Вторгнення Росії в український Крим та Донбас у 2014 році спровокувало нову хвилю дискусій про те, наскільки близьким є російський режим до фашистського. Усе більше аналітиків, як у самій РФ, так і за кордоном, стали називати режим Володимира Путіна «фашистським».

Фашистські режими зазвичай демонструють етику гіпернаціоналізму, культ насильства, масове залучення молоді, високий рівень репресій, потужну пропагандистську машину та імперіалістичні проекти. «Визнання путінської Росії фашистською означало б «концептуальний прорив» у відносинах Заходу з цією країною. Таке зрушення означало б визнання того, що «Путін та його режим – це проблема, і що проблема зникне лише тоді, коли піде він та його режим» (Олександр Мотиль, професор політології в Ратгерському університеті, спеціаліст з вивчення України, Росії та країн колишнього СРСР у своїй праці «Чи є Путінська Росія фашистською?» <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/is-putin-s-russia-fascist/>)

Сучасний американський історик Тімоті Снайдер у своїй колонці The War in Ukraine Has Unleashed a New Word на The New York Times вже про нинішній етап війни пише, що для пояснення звірства росіян в Україні, влада та цивільні особи вживають слово «рашизм». Історик пояснює, що «рашизм» має значення «fascism», але замість літери «г» вживається «f» і це має значення «russian fascism». Він зазначає, українці за останнє десятиліття помітили нахил Росії до фашизму: культ лідера і мертвих, корпоративну державу, міфічне минуле, цензуру, теорії змови, централізовану пропаганду, а тепер і війну, руйнування: «Навіть коли ми справедливо обговорюємо, наскільки цей термін застосовний до західних діячів і партій, ми схильні не помічати центральний приклад відродження фашизму, яким є режим Путіна в Російській Федерації».

Псевдоісторична, сповнена спотворених фактів про Україну промова Путіна від 22 лютого 2022 року, а також повномасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого остаточно проявили світові сутність сучасної російської ідеології. Кожний новий день агресії, кожний новий військовий злочин армії РФ демонструє, що йдеться не лише про погляди російської влади, але й про російське суспільство загалом.

Поступово в українському суспільному дискурсі, засобах масової інформації, на офіційному рівні та навіть у побуті закріпилися слова «рашизм» і «рашисти» як об'єднання слів «Раша» (від англійського Russia) та «фашизм». Термін відображає як ідеологію нинішньої Росії, так і військові злочини та нелюдську жорстокість, які здійснює та демонструє російська армія на українській землі.

З огляду на це науковці, експерти, журналісти та громадянське суспільство загалом висловили ініціативу про введення до офіційного та наукового дискурсу терміну «рашизм» із внесенням цього терміну до словників української мови, щоб дати офіційне

визначення ідеології та владному російському режиму, який здійснює загарбницькі війни та воєнні злочини в Україні, Грузії, Чечні, Сирії та інших країнах світу. Моторошні події останніх місяців переконливо доводять: Росія XXI століття у своїй ідеології, політиці та методах ведення війни поєднує ідеологію та практику режимів комуністичного СРСР, нацистської Німеччини, а також російського імперіалізму. Це поєднання можна означити терміном «рашизм».

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики підтримує ініціативу українських науковців, журналістів, політологів, усього громадянського суспільства щодо популяризації та визнання терміну «рашизм» на національному та міжнародному рівнях.

Вважаємо за необхідне дати офіційне визначення терміну «рашизм» та похідних від нього на основі вже опублікованих статей українських та іноземних авторів із внесенням цього терміну до офіційних термінологічних словників української мови.

Закликаємо журналістів та медіаорганізації до повноцінного і частого вживання слова «рашизм» та похідних від нього у своїх публікаціях та ефірах для поступового органічного його входження до наукового, фахового і розмовного дискурсів.

Термін «Рашизм»

[← Повернутися назад](#) [📖 Перелік термінів](#) [🖨 Текст для друку](#)

Кількість: 1 термін

Рашизм

Рашизм - різновид тоталітарної ідеології та практик, які лежать в основі російського нацистського тоталітарного режиму, сформованого у державі-агресорі, та ґрунтуються на традиціях російського шовінізму й імперіалізму, практиках комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів

 [Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу](#)

Закон України від 21.08.2025 № 4579-IX

Програмно-технічна підтримка –
Управління комп'ютеризованих систем

Інформаційне наповнення – Відділ баз
даних нормативно-правової інформації

© [Верховна Рада України](#) 1994-2026

Про Заяву Верховної Ради України "Про використання політичним режимом російської федерації ідеології рашизму, засудження засад і практик рашизму як тоталітар...

Документ _____, **чинний**, поточна редакція — **Прийняття від 02.05.2023**

Інформація Зберегти Картка документа Зміст документа Пошук у тексті Текст для друку

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про Заяву Верховної Ради України "Про використання політичним режимом російської федерації ідеології рашизму, засудження засад і практик рашизму як тоталітарних і людиноненависницьких"

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 117, ст.533)

Верховна Рада України постановляє:

1. Схвалити Заяву Верховної Ради України "Про використання політичним режимом російської федерації ідеології рашизму, засудження засад і практик рашизму як тоталітарних і людиноненависницьких" (додається).
2. Доручити Голові Верховної Ради України звернутися до Офісу Генерального прокурора, Міністерства юстиції України та інших центральних органів виконавчої влади щодо невідкладного виявлення проявів ідеології та практик рашизму на території України і вжиття відповідних заходів реагування.
3. Доручити Голові Верховної Ради України забезпечити невідкладне направлення тексту Заяви до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, урядів та парламентів іноземних держав.
4. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

Р. СТЕФАНЧУК

м. Київ
2 травня 2023 року
№ 3078-ІХ

ЗАЯВА
Верховної Ради України
"Про використання політичним режимом російської
федерації ідеології рашизму, засудження засад і практик
рашизму як тоталітарних і людиноненависницьких"

Від імені Українського народу Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади України:

керуючись [Конституцією](#) та законами України, [Статутом Організації Об'єднаних Націй](#), [Статутом Ради Європи](#), [Заключним актом Наради з безпеки та співробітництва в Європі](#), [Загальною декларацією прав людини](#), [Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод](#), [Конвенцією про запобігання злочину геноциду та покарання за нього](#), [Міжнародним пактом про громадянські і політичні права](#), [Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права](#), [Конвенцією проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання](#) та іншими міжнародно-правовими документами;

розуміючи рашизм як новий різновид тоталітарної ідеології та практик, які лежать в основі режиму, сформованого у російській федерації під керівництвом президента в. путіна, та ґрунтуються на традиціях російського шовінізму й імперіалізму, практиках комуністичного режиму СРСР та націонал-соціалізму (нацизму);

наголошуючи, що характерними ознаками та наслідками рашизму є:

системні порушення прав та основоположних свобод людини;

культ сили та мілітаризм;

культ особи, що перебуває на верхівці вертикалі влади, та сакралізація інститутів держави;

самозвеличення росії та росіян за рахунок насильницького пригнічення та/або заперечення існування інших народів;

застосування з метою реалізації експансіоністської державної політики практики поширення серед інших народів російської мови та культури, російської православної церкви, медіа, політичних та громадських інституцій, пропагування ідей "русского мира";

систематичне порушення загальновизнаних принципів і норм міжнародного права, зокрема поваги до суверенітету інших держав, їхньої територіальної цілісності та міжнародно визнаних кордонів, недотримання принципу незастосування сили чи погрози силою;

створення, фінансування та збройна підтримка незаконних збройних формувань та сепаратистських рухів на територіях інших суверенних держав, створення та підтримка терористичних організацій;

використання заборонених методів ведення війни та системне вчинення воєнних злочинів та злочинів проти людяності;

систематичні організація та здійснення масових вбивств, страт, катувань, депортацій, створення штучних умов для виникнення голоду, інших видів масового фізичного терору, геноциду, переслідування з етнічних, національних, релігійних, політичних та інших мотивів;

регулярне застосування до інших держав практики економічного та енергетичного шантажу;

регулярні погрози щодо застосування ядерної зброї проти інших держав та створення техногенних катастроф;

стверджуючи, що розв'язана проти України війна є прямим наслідком політики рашизму;

визнаючи, що засади та політика рашизму становлять загрозу міжнародному правопорядку та безпеці всього людства, сучасного світу та демократії;

враховуючи прийняття Верховною Радою України [Закону України](#) "Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну", Постанови Верховної Ради України від 14 квітня 2022 року [№ 2188-IX](#) "Про Заяву Верховної Ради України "Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні", Постанови Верховної Ради України від 1 грудня 2022 року [№ 2788-IX](#) "Про Заяву Верховної Ради України щодо енергетичного тероризму російської федерації", Верховна Рада України цією Заявою:

1. Засуджує рашизм як ідеологію і практики, що лежать в основі державної політики російської федерації.

2. Звертається до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, урядів та парламентів іноземних держав із закликом підтримати засудження ідеології, політики та практик рашизму.

3. Засуджує російський нацистський тоталітарний режим президента в. путіна, що використовує ідеологію рашизму, як злочинний і закликає міжнародне співтовариство приєднатися до визнання діючого політичного режиму російської федерації - злочинним, російської федерації - державою-терористом, а дій, вчинених органами держави-терориста та її політичним і військовим керівництвом під час широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України, - геноцидом Українського народу.

4. Закликає міжнародне співтовариство вжити дієвих заходів для притягнення військово-політичного керівництва російської федерації до відповідальності за вчинення проти України та Українського народу злочину агресії, воєнних злочинів, злочинів проти людяності та злочину геноциду.

5. Звертається до держав світу із закликом об'єднати зусилля для подолання загроз, що становлять для миру та безпеки діючий політичний режим російської федерації, ідеологія та практики рашизму.

Програмно-технічна підтримка —
Управління комп'ютеризованих систем

Інформаційне наповнення — Відділ баз
даних нормативно-правової інформації

© Верховна Рада України 1994-2026

РАШИЗМ (RASHYZM)

Автор: Піддячий Микола Іванович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної Слов'янської Академії освіти імені Яна-Амоса Коменського.

«Запобігти знищенню терористами задуму Творця – людей та об'єктів життєдіяльності, можуть мудрі-авторитети світу шляхом об'єднання зусиль, спрямованих на безпекові пріоритети для себе, родини, Родоводу, суспільства, людства, а також своєчасного «ізолювання» недолудків від просторів доступних для життя й розвитку цивілізації у єдності і гармонії з природою, біосферою та ноосферою» – Микола Піддячий.

Розроблений доктором педагогічних наук, професором Піддячим Миколою Івановичем термін **«Рашизм (rashyzm)»** розміщений у соціальній мережі Facebook та на сайті електронної бібліотеки Національної академії педагогічних наук України 24 квітня 2022 року (URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730502/>). 12 травня 2022 року Комітетом гуманітарної та інформаційної політики Верховної Ради України його рекомендовано до повноцінного і частого вживання журналістами та медіаорганізаціями (URL: <https://www.facebook.com/verkhovna.rada.ukraine/posts/pfbid02bu28dEkgymp3g2PH857KfS7vkVHe2d1HSnUDaTNxzt7acNvUoArqEmEb61smslLAl>).

З метою глибшого усвідомлення небезпечності для цивілізації цього явища та необхідності довготривалого об'єднання зусиль і ресурсів щодо його знищення термін доопрацьований та перекладений на: англійську, мандаринську китайську, хінді, іспанську, французьку, арабську, бенгалі, португальську, індонезійську, урду, німецьку, польську, італійську, японську, російську мови.

Рашизм (rashyzm) – імперська авторитарно-тоталітарна система державно-політичного режиму Російської Федерації (Росії) створена президентом-диктатором В. Путіним із підтримкою 83% російського населення (російська соціологічна агенція «Левада-центр» 24-30 березня 2022 р.). Жорстко регламентуючи роботу державних і суспільних інституцій та приватні сфери життя російський режим позбавив їх можливості самостійності у політичній, економічній і господарській, культурній, виховній, релігійній й іншій діяльності. З початку XXI століття рашисти розробили і послідовно впроваджували прихований геноцид українського народу з усіма ознаками державного тероризму, здійснюючи безпрецедентну агресивно-войовничу політику з елементами фашизму, нацизму, шовінізму, кібервійни та егоїстичного відношення до світової цивілізації. Це дає підстави для надання Росії статусу «Терористична держава Російська Федерація» (ТДРФ).

Широке вживання терміну рашизм українцями й міжнародне його поширення відбувалося у процесі яскраво вираженого почуття ненависті українського демократичного суспільства до авторитарно-тоталітарної Росії і підтримуючих

режим росіян, які приймали рішення про неспровоковану війну проти України та: 1) забезпечували політичний, інформаційно-пропагандистський, військовий, ресурсний та технологічний супровід; 2) підтримували розроблену російськими ідеологами шовіністичну політику росіян по відношенню до українців та інших народів, націй і народностей; 3) використовували ресурси (нафта, газ, діаманти, золото та інші корисні копалини) для організації та здійснення тероризму. Значна кількість капіталу, отриманого від реалізації ресурсів, спрямовувалася рашистами (прибічниками рашизму) для забезпечення динамічного розвитку воєнно-промислового комплексу, що давало можливість володіння значною кількістю всіх видів озброєння.

Фото 1. Символ рашизму на приміщенні у Москві під час репетиції парадів до 9 травня 2022 року.

Особливостями рашизму в сучасних умовах є:

1. Відсутність у стратегії всебічного розвитку Росії та її народу цивілізаційної парадигми, національної ідеї, вмотивованості, патріотизму, соціально-економічної концепції тощо;

2. Застосування «кремлівськими ідеологами» методик і технологій формування деформованої свідомості росіян та людства з метою викривлення еволюційно сформованого об'єктивного цивілізаційного життєвого простору (історичний та сучасний вимір);

3. Відсутність у значної більшості росіян Свободи як складової фундаментальної характеристики особистості за її сутнісними (ключовими) ознаками, що позбавляє їх здатності обирати своє буття та керувати ним відповідно до власних бажань, інтересів і цілей на основі знань оточуючої дійсності, отриманих через відчуття, сприймання тощо;

4. Посягання на державний суверенітет і територіальну цілісність України та держав-сусідів;

5. Втаємничення терористичних намірів кремлівської владної верхівки по відношенню до держави Україна та її народу;

6. Проголошення курсу на деукраїнізацію, демілітаризацію, денацифікацію та нейтралізацію українців;

7. Геноцид по відношенню до українців (зафіксований (юридично оформлений) українськими та світовими інституціями);

8. Продукування людиноненавистницької ідеології;

9. Наявність сучасної військової техніки і нищівних технологій для здійснення силового варіанту у досягненні поставленої мети;

10. Гібридний підхід до ведення війни;

11. Застосування технологій ілюзорності мирних переговорів під час війни з метою нанесення нищівних ударів по Україні та її населенню;

12. Розміщення російських військ у Республіці Білорусь та використання її території для нападу на Україну;

13. Порушення угод та протоколів Женевської конвенції тощо.

Слід зазначити, що сутність Росії та її народу формувалася століттями. Її багатовікову поведінку по відношенню до держав, суспільств та культур в історичному вимірі охарактеризовано у творчості найталановитіших людей, що свідомо і сміливо заявляли про «моральні» й життєві принципи, агресивність і безкомпромісність у досягненні егоїстичних інтересів будь-якою ціною. Поступова деградація Росії впродовж усієї історії висвітлювалася не лише українськими і іноземними громадськими, культурними, політичними діячами, письменниками-класиками, філософами, політологами та поетами, а й російськими:

«Кохайтесь, чорнобриві, Та не з москалями, Бо москалі – чужі люде, Роблять лихо з вами» – український поет, письменник Тарас Шевченко.

«Москва, узявши з вас присягу, як захоче, так з вами і з Вітчизною нашою вчинить. Тоді присяга ваша й душу вашу занапастить, і Вітчизну в безодню кине, і вольності позбавить ...» – український гетьман Пилип Орлик.

«Ви байстрюки катів осатанілих, не забувайте виродки ніде: народ мій є, в його гарячих жилах козацька кров пульсує і гуде» – український поет, журналіст, шістдесятник Василь Симоненко.

«Росіянин чи, простіше кажучи, – москаль або руський, все одно, чи він «цареві-батюшці» служить, чи соціалістом-революціонером себе називає, чи нарешті в большевики-комуністи пошився – він однаковий: без брехні жити не може. Обманювати – для нього перше діло. Обманом, брехнею, підбурюванням та крутіємством він цілі віки жив. Обман для нього другою натурою стався. Обманом він інші народи поневолював» – український військовий і політичний діяч Симон Петлюра.

«З москалями нема спільної мови» – український політичний діяч Степан Бандера.

«У кожної нації свої хвороби. У Росії – невиліковна» – українська письменниця, поетеса Ліна Костенко.

«Росія безумовно є нацією завойовників... Росія – це величезна кількість награваного добра», – німецький філософ Карл Маркс.

«Я повернувся з Росії. Який жах! який нікудишний блеф! Яка брудна і безглузда історія! Як усе це гротескно і злочинно! Все це огидно, страшно, немислимо бридко... Брудно, бідно, огидно. Тюрма. Всюди поліція, бюрократія і страшний хаос. Все блеф і тиранія» – французький письменник Луї-Фердінан Селін.

«Ніколи нічого не замишляйте проти Росії, тому що на кожен вашу хитрість вона відповість своєю непередбачуваною дурістю» – німецький державний і політичний діяч Отто фон Бісмарк.

«Убивство – засіб скидання з престолу, який завжди застосовувався в Росії» – французький політик-дипломат Шарль Талейран.

«Мені здається, що найяскравішою рисою московської національної вдачі є саме садистська жорстокість, як гумор – для англійської. Найцікавішою рисою московської жорстокості є її диявольська вигадливість, її, я б сказав, естетична вишуканість. Кажу тут не про жорстокість, яка виявляється інколи як вибух хворої або зіпсованої душі... Я тут говорю про масову психологію, про народну душу, про масову жорстокість» – російський письменник Максим Горький.

«У Росії дві напасті. Внизу – влада пільми, вгорі – пільма влади» – російський письменник, журналіст Володимир Гіляровський.

«Росія – це одна шоста частина світла і п'ять шостих пільми» – російський письменник, журналіст Володимир Колечицький.

«Російський народ – глибоко нещасний народ, але й глибоко нечистий, грубий і, головне, – брехливий дикуна» – рос. письменник, перекладач Іван Бунін.

«В усім світі є тільки дві країни для порівняння – це Японія, у якій нічого немає й усе є, і Росія, у якій все є і нічого немає» – рос. політолог, державний діяч Павло Бородін.

«Росія – найбільш найнаціоналістичніша країна у світі, країна небачених ексцесів націоналізму, пригноблення підвладних національностей, русифікації, країна національного бахвальства. Країна, в якій усе націоналізовано, аж до вселенської церкви Христової. Країна, яка вважає себе єдиною обраною і яка відкидає всю Європу як гниль і породження диявола, що приречене на загибель. Зворотнім боком російського смирення є надзвичайна російська зарозумілість» – російський філософ Микола Бердяєв.

«Росія – найбільша паскудна, до блювоти бридка країна у всій світовій історії. Методом селекції там вивели жахливих моральних виродків, у яких саме поняття Добра і Зла вивернуте навиворіт. Всю свою історію ця нація борсається в лайні і при цьому бажає потопити в ньому весь світ» – російський філософ, письменник, публіцист Іван Ільїн.

Дуже влучно про Росію та її ставлення до власного народу сказав і російський поет-народоволець і каторжанин Петро Якубович у вірші «К Родине»:

За что любишь тебя? Какая ты нам мать?
Когда и мачеха бесчеловечно злая
Не станет пасынка так беспощадно гнать,
Как ты детей своих казнишь, не уставая?
Любя, дала ль ты нам один хоть красный день
На наш весенний путь, раскинутый широко?
Ты навела с утра зловещей тучи тень,
По капле кровь из нас всю выпила до срока!
Как враг губила нас, как яростный тиран!
Во мраке без зари живыми погребала,
Гнала на край земли, в снега безлюдных стран,
Во цвете силы убивала...
Мечты великие без жалости губя,
Ты, как преступников, позором нас клеймила,
Ты злобой душу нам, как ядом напоила...
Какая ж мать ты нам? За что любишь тебя?..

«Тяжелый русский дух, нечем дышать и нельзя лететь» – російський поет Олександр Блок.

«Московия – русь тайги, монгольська, ди́кая, звірина́я» – російський письменник Олексій Толстой.

«Не народ, а скотина, хам, ди́кая орда душегубов и злодеев», «Ди́кий мы, темний, нещасний народ» – російський письменник Михайло Булгаков.

«Прощай, немытая Россия, страна рабов, страна господ. И вы, мундиры голубые, и ты, им преданный народ» – російський поет Михаїл Лермонтов.

«Русский есть наибольший и наинаглейший лгун во всем свете» – російський письменник Іван Тургенєв.

«Дайте россиянину карту звездного неба, и утром он вернёт её вам исправленной» – російський письменник Федір Достоевський.

«Самолюбие и самомнение у нас европейские, а развитие и поступки азиатские» – російський письменник Антон Чехов.

«Народ (російський), который блуждает по Европе и ищет, что можно разрушить, уничтожить только ради развлечения» – російський письменник Федір Достоевський.

«...Рассея-дура. Ни Европа, ни Азия, ни быль, ни фантазия» – російський поет Дем'ян Бідний.

«Русские – народ, который ненавидит волю, обожествляет рабство, любит оковы на своих руках и ногах, любит своих кровавых деспотов, не чувствует никакой красоты. Грязный физически и морально, столетиями живёт в темноте, мракобесии, и пальцем не пошевелил к чему-то человеческому, но готовый всегда неволить, угнетать всех и вся, весь мир. Это не народ, а историческое проклятие человечества» – російський письменник-публіцист Іван Шмельов.

«Ах, как тяжело, как невыносимо тяжело порою жить в России, в этой вонючей среде грязи, пошлости, лжи, обманов, злоупотреблений, добрых малых мерзавцев, хлебосолов-взяточников, гостеприимных плутов – отцов и благодетелей взяточников!» – російський поет-публіцист Іван Аксаков.

Після неспровокованого повномасштабного військового вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року висловилися ряд провідних політиків світу (витримки із публікацій інтернет-видань):

«Диктатор Путін воєнний злочинець...» – Президент США Джо Байден (BBC News 25.03.2022р.). «Президент США Джо Байден 12 квітня вперше означив словом «геноцид» дії, до яких вдається Росія на території України» (Радіо Свобода 13.04.2022р.);

«Президент Путін звинувачується у скоєнні воєнних злочинів і я зроблю усе можливе, щоб знекровити його військову машину» – прем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон (Укрінформ 09.04.2022р.);

«Відповідальний за розв'язану війну Росії проти України лише Путін» – Олаф Шольц (Радіо Свобода 18.03.2022р.);

«У війні з Росією ми стоїмо поруч з Україною. Я звертаюся до президента Володимира Зеленського з братньою підтримкою Франції», – Президент Франції Еммануель Макрон (Укрінформ 02.03.2022р.);

«За скоєні злочини проти українців і України Росія має бути визнана світом державою-спонсором тероризму, а російські збройні сили – терористичною організацією» – Президент України Володимир Зеленський (DW 20.04.2022р.);

«Росіяни ви не «освободітелі» – ви чума, ви кати, які приносять муки на святу Українську землю...» – Президент України (2005-2010рр.) Віктор Ющенко (Українська правда 02.03.2022р.);

«Варварство, дикість людини можуть бути неусвідомленими і свідомими. Варвар і дикун «неандерталець» – це природно. Сучасний варвар і дикун російського походження – це значно гірше: адже він вважає себе «цивілізованим»... Втім така «цивілізація» без внутрішньої культури, духовності, зомбованість рашистів на відверте зло, нечуване насилля – це обертається для українців віковичною трагедією, навіть трагедією для всього демократичного людства...» – український педагог, науковець, поет та військовий Григорій Васянович.

Разом з тим команда прихильників прихованої рашиської терористичної політики формувалася з 2000 року як в середині держати, так і на міжнародному рівні. Регулювалися ці відносини засобом матеріальних ресурсів, отриманих від реалізації державними інституціями, олігархами та приватними структурами корисних копалин за пільговими цінами з метою формування лояльності до рашиської політики. Географія прихильників рашистської політики від керівників держав, нездатних розставити цивілізаційні пріоритети, до політиків, бізнесменів, чиновників, функціонерів, що зацікавлені у підвищенні економічних показників за рахунок російських енергетичних та матеріальних ресурсів. Це дозволяло Росії мати значну кількість законспірованих «менеджерів» для вирішення егоїстичних потреб правлячої верхівки та їхніх посіпак, а також лобіювання інтересів як у регіональних, так і світових державних, комерційних та громадських інституціях (ООН, ЄС, Рада Європи, НАТО, транснаціональні компанії та бізнес структури тощо).

Під лозунгом денацифікації, демілітаризації та захисту інтересів російськомовного населення України із особливою жорстокістю ордонами (зневажлива назва російських окупантів, яка використовується після вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року) знищувалися українці та інфраструктура на значній території України (Бородянка, Буча, Маріуполь, Мелітополь, Харків, Ізюм, Чернігів та інші). Це засвідчує, що метою неспровокованого повномасштабного нападу Росії було знищення українства та приєднання територій України до їхнього складу.

Зазначимо, що незважаючи на звернення предстоятелів релігійних конфесій, церков та представників інституцій світових еліт диктатор В. Путін нарощує агресію з вищим рівнем жорстокості із залученням його «опричників», «людоїдських» еліт, країн і угруповань лояльних до його рашистської політики. Засуджуючи війну проти України, у своїх зверненнях вони зазначили:

ЄПІФАНІЙ, Митрополит Київський і всієї України, предстоятель Православної церкви України: «... Попри тривалі, щирі, наполегливі зусилля України та всієї міжнародної спільноти стався неспровокований, підступний, цинічний напад Росії та Білорусі на Україну.

Наше спільне завдання – дати відсіч ворогу, захистити рідну землю, наше майбутнє і майбутнє нових поколінь від тиранії, яку агресор прагне принести на своїх штиках.

На нашому боці – правда. Тому ворог, з допомогою Божою та за підтримки всього цивілізованого світу, буде переможений.

Наше завдання зараз – згуртуватися, витримати перший удар, не піддаватися паніці. Ми віримо в промисел Божий і перемогу правди. Ми довіряємо нашим

Фото 2. Символ рашизму на знищеному ворожому російському танку (весна 2022 року).

Збройним силам, нашим захисникам. Молитвою ми з усіма тими, хто на передньому краї боротьби з агресором.

Надзвичайно важливо не піддаватися на можливі внутрішні провокації, підтримувати порядок, виконувати розпорядження державної та військової влади України.

Всюди, де це можливо, прошу духовенство та вірних регулярно підносити свої молитви за Україну, за перемогу, за наших воїнів. Благословляю читати Акафіст до Покрова Пресвятої Богородиці та інші відповідні молитовні прохання.

Звертаюся до міжнародної спільноти, до всіх релігійних лідерів світу із закликом підтримати Україну, змусити Росію та Білорусь негайно припинити агресію. Прошу про це всіх людей доброї волі.

Ті, хто розпочав і веде агресивну війну проти України, повинні знати, що за законом Божим та за законами людськими вони – вбивці та злочинці. І за їхній злочин вони дадуть відповідь перед Всевишнім та перед людством, не уникнувши осуду та покарання.

Як Предстоятель я перебуваю з вами, виконую свої обов'язки. В міру розвитку подій буду інформувати вас.

«Не бійтеся, стійте – і побачите спасіння Господнє, яке Він сотворить вам нині [...]; Господь буде поборювати за вас, а ви будьте спокійні» (Вих. 14:13-14).

Українці – миролюбний, але сильний духом і вірою народ. Ми віримо: насилля і зброя, які беззаконно спрямовуються нині проти нас, обернуться гнівом Божим і мечем проти агресора. Бо всі злочинні наміри відомі Богові, як сказано: «Задумуйте задуми, але вони руйнуються; говоріть слово, але воно не збудеться: бо з нами Бог!» (Іс. 8: 10). Нехай справдяться на підпалювачах війни та нападниках слова Спасителя: «Всі, хто візьме меч, від меча і загинуть» (Мф. 26:52).

З молитвою на вустах, з любов'ю до Бога, до України, до ближніх, борімося проти зла – і побачимо перемогу.

Закликаю на українську державу, на воїнів, які захищають Україну, та на весь наш народ Господнє благословення!

Боже Великий, Єдиний, нам Україну храни!» (URL: <https://www.pomisna.info/uk/vsi-novyny/zvernennya-mytropolyta-epifaniya-z-pryvodu-napadu-na-ukrayinu/>).

ФІЛАРЕТ, Патріарх Київський і всієї Руси-України, предстоятель Української православної церкви Київського патріархату: «... Сьогодні вранці, 24 лютого, Росія оголосила нашій Батьківщині війну та почався широкомасштабний наступ.

Закликаю весь український народ стати на захист своєї рідної землі! Не ми розпочали війну, а почав агресор Путін. Господь Ісус Христос сказав: «Хто візьме меч, від меча і загине» (Мф. 26, 52).

Українці – мирний народ, але вони не поступляться своєю землею та свободою. Вони всіма силами боронитимуться.

Силі російського агресора ми найперше повинні протиставити незламність духу, жертковий патріотизм і консолідацію. Закликаю всіх не піддаватися паніці, дотримуватися розпоряджень української влади, надавати всіляку підтримку Збройним Силам України.

Церква молиться, щоб Господь дав нашому війнству перемогу над агресором, а Путіна покарав за його гріх людиновбивства. Ми молимося Господу нашому Ісусу Христу, щоб Він послав нам мир і дав нам перемогу над цим злочинцем.

Звертаюся до всіх християн світу та людей доброї волі допомогти Україні зупинити ворога. Українці сьогодні захищають не лише себе, але й весь цивілізований світ.

Закликаю наших воїнів незламно стояти за нашу Україну. Церква молиться і буде молитись за нашу перемогу, за те, щоб Господь подавав сили захисникам України.

Україна обов'язково переможе, бо з нами правда і Господь Бог.

Боже Великий, Єдиний, нам Україну храни!» (URL: <https://www.cerkva.info/news/zvernennia-patriarkha-filareta-do-ukrainskoho-narodu-shchodo-pochatku-vijny/>).

Блаженніший СВЯТОСЛАВ, Верховний архієпископ Києво-Галицький, митрополит Київський, предстоятель Української греко-католицької церкви: «... Віроломний ворог, незважаючи на власні зобов'язання та запевнення, ламаючи основні норми міжнародного права, як несправедливий агресор ступив на українську землю, несучи зі собою смерть і розруху.

Наша Україна, яку світ справедливо назвав «кривавими землями», яка стільки разів була скроплена кров'ю мучеників і борців за свободу і незалежність свого народу, кличе нас сьогодні стати на її захист, – на захист своєї гідності перед Богом і людством, свого права на існування та права на вибір свого майбуття.

Це наше природне право і святий обов'язок боронити свою землю і свій народ, свою державу і все, що є для нас найрідніше: родину, мову і культуру, історію і духовний світ! Ми є мирним народом, який християнською любов'ю любить дітей усіх народів, незважаючи на походження чи переконання, національну чи релігійну приналежність. Ми не зазіхаємо на чуже і не погрожуємо нікому, але і свого нікому не маємо права віддати! У цей історичний момент голос нашого сумління кличе нас усіх як один стати на захист вільної, соборної і незалежної Української Держави!

Історія минулого століття вчить нас, що всі ті, хто починав світові війни, їх програвали, а ідолопоклонники війни приносили лише знищення і занепад власним державам і народам. Ми віримо, що в цю історичну хвилину Господь Бог є з нами! Він, у руках якого лежить доля всього світу і кожної людини зокрема, є завжди на боці жертви несправедливої агресії, страждених і поневолених. Це Він, який об'являє своє святе Ім'я в історії кожного народу, вловлює і скидає додолу могутніх світу цього їхньою гординою, завойовників – ілюзією їхньої всемогутності, гордих і зухвалих – їхньою самопевністю. Це Він дарує перемогу над злом і смертю. Перемога України буде перемогою Божої сили над ницістю і зухвальством людини! Так було, є і буде!

Наша свята Церква-мучениця завжди була, є і буде зі своїм народом! Цю Церкву, що вже пережила смерть і воскресіння, як Тіло воскреслого Христа, над яким смерть не має жодної сили, дарував Господь своєму народові в хрещальних водах Дніпра. Відтоді історія нашого народу і його Церкви, історія їх визвольних змагань, історія втілення Божого Слова і вияву Його Духа істини в нашій культурі переплелися навіки. І в цей драматичний момент наша Церква, як мати і вчителька, є і буде зі своїми дітьми, буде їх боронити і їм служити в ім'я Боже! У Бозі наша надія і від Нього буде наша перемога!

Сьогодні ми урочисто проголошуємо: «Душу й тіло ми положим за нашу свободу!». Єдиним серцем і устами молимося: «Боже, великий, єдиний, нам Україну храни!».

Святі праведники, мученики та ісповідники української землі, молитесь і заступайтесь за нас перед Богом!

Благословення Господнє на вас!» (URL: <https://ugcc.church/blog/zvernennya-blazhennishoho-svyatoslava-z-pryvodu-pochatku-viyny-v-ukrayini/>).

ВАРФОЛОМІЙ I, архієпископ Константинополя та Вселенський патріарх сказав: «... Те, що відбувається в Україні, – це трагедія, це сором, що клеймить тих, хто це спричинив, тих, хто, як виявилось, не має страху перед Богом. Здається, Страсний тиждень не закінчився для змученого війною Українського народу, для матерів, для обох сторін, які оплакують своїх дітей. І все ж Христос Воскрес» (URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3472277-vselsenskiy-patriarh-nazvav-vijnu-tragedieu-dla-ukraini-j-soromom-dla-tih-hto-ii-spriciniv.html>).

Константинопольський (Вселенський) православний патріарх Варфоломій I заявив, що керівництво Російської православної церкви (РПЦ) поділяє з російською владою відповідальність за можливі порушення в Україні. За словами патріарха, влада Росії «використовує церкву як інструмент для досягнення своїх політичних цілей». На конференції в парламенті Литви він сказав, що керівництво Росії та РПЦ співпрацювали у здійсненні військового вторгнення в Україну і, зокрема, в насильницькому вивезенні українських дітей, саме в цьому Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі підозрює російського президента Володимира Путіна (URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-patriarh-varfolomuj-rpc-podilyaje-vidpovidalnist-za-vijnu/32329955.html>).

Варфоломій I закликав релігійні та світські інституції співпрацювати заради «нейтралізації здатності керівництва Московського патріархату підривати єдність та богословськи узаконювати злочинні дії» (URL: <https://www.dw.com/uk/patriarh-varfolomij-zakinuv-rpc-pricetnist-do-vijni-v-ukraini/a-65085423>).

У комюніке поширеному пресслужбою Святого Престолу у контексті війни в Україні наголошується, що виступи Папи Римського чітко та однозначно засуджують широкомасштабну війну в Україні, яку розпочала Російська Федерація як таку, що є морально несправедливою, неприйнятною, варварською, безумною, огидною та святотатською (URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-papa-rymskyi-viyna-v-ukrayini/32010853.html>).

Північноатлантичний альянс (НАТО) засудив напад Росії на Україну й дії Білорусі та заявив про підтримку народу України (URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_192404.htm?selectedLocale=en): «Ми рішуче засуджуємо жорстокий напад Росії на Україну, абсолютно невинуватий і нічим не спровокований. Наші думки з усіма загиблими та пораненими, з народом України. Ми також засуджуємо Білорусь за те, що вона припустилася цієї атаки. Цей новий напад є грубим порушенням міжнародного права, у тому числі Статуту ООН, і повністю суперечить зобов'язанням Росії щодо Гельсінського Заключного акту, Паризької хартії, Будапештського меморандуму та Основного акту Росія-НАТО. Це акт агресії проти незалежної мирної країни. Ми рішуче закликаємо Росію звернути з обраного нею шляху насильства та агресії. Керівники Росії мають нести повну відповідальність за наслідки своїх дій. Росія заплатить дуже високу економічну та політичну ціну. НАТО продовжить тісну координацію з відповідними зацікавленими сторонами та іншими міжнародними організаціями, включаючи ЄС. Дії Росії становлять серйозну загрозу євроатлантичній безпеці та матимуть геостратегічні наслідки. НАТО продовжить вживати всіх необхідних заходів для

забезпечення безпеки та оборони всіх союзників» (URL: <https://suspilne.media/210308-mi-z-narodom-ukraini-nato-zrobilo-zaavu-sodo-napadu-rosii/>).

Рада Безпеки ООН ухвалила заяву: «Рада Безпеки висловлює глибоку стурбованість щодо підтримки миру і безпеки України... Рада Безпеки нагадує, що всі держави-члени взяли на себе, відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй, зобов'язання вирішувати свої міжнародні суперечки мирними засобами» (URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-rada-bezpeky-onn-zayava-ukraina/31838087.ht>).

Генеральна асамблея ООН 2 березня 2022 року ухвалила резолюцію: «Генеральна асамблея вимагає, щоб Російська Федерація негайно припинила застосування своєї сили проти України і утримувалася від незаконних погроз чи застосування сили проти будь-якої держави-члена ООН... Вимагаємо від Російської Федерації негайно, повністю та безумовно вивести всі свої збройні сили з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів...» (URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/2/7327544/>).

«Європейський Союз якнайрішучіше засуджує новий етап ескалації Росією її незаконної, неспровокованої та невинуватеної агресії проти України. Дії Росії в Україні продовжують загрожувати миру та безпеці в Європі і в усьому світі та мають тяжкі глобальні наслідки у вигляді погіршення продовольчої безпеки та зростання цін на енергоносії. Ми продовжуватимемо підтримувати відповідні зусилля шляхом надання військової техніки Україні стільки, скільки буде потрібно.

ЄС залишається непохитним у своїй підтримці незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України і вимагає від Росії негайно, повністю та безумовно вивести всі свої війська та військову техніку з усієї території України в межах її міжнародно визнаних кордонів»

(URL:

[https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/%D0%B7%D0%B0%D1%8F%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8_uk\).](https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/%D0%B7%D0%B0%D1%8F%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8_uk).)

Суттєвим є факт, що диктатором В. Путіним залишилося проігнорованим навіть звернення предстоятеля Української Православної Церкви Московського патріархату Митрополита Онуфрія (від 24.02.2022 р.): «Як Предстоятель Української Православної Церкви, звертаюся до вас та до всіх громадян України. Сталася біда. На превеликий жаль Росія розпочала воєнні дії проти України і в цей доленосний час закликаю вас не впадати в паніку, бути мужніми і проявити любов

до своєї Батьківщини і один до одного. Закликаю вас перш за все до посиленої покаянної молитви за Україну, за наше військо і наш народ, прошу забути взаємні чвари і непорозуміння та об'єднатися любов'ю до Бога і до нашої Батьківщини.

В цей трагічний час ми виражаємо особливу любов та підтримку нашим воїнам, які стоять на сторожі та оберігають і захищають нашу землю і наш народ. Нехай Бог їх благословить і береже!

Відстоюючи суверенітет та цілісність України, ми звертаємось також до Президента Росії та просимо негайно припинити братовбивчу війну. Український і російський народи вийшли із Дніпровської купелі хрещення і війна між цими народами це повторення Каїнового гріха, який по заздрості убив свого рідного брата. Така війна не має виправдання ні у Бога, ні у людей.

Закликаю всіх до здорового глузду, який навчає нас вирішувати свої земні проблеми у взаємному діалозі та взаємному розумінні, і щиро надіюсь, що Бог простить нам наші гріхи і мир Божий запанує на нашій землі та у всьому світі!» (URL: <https://news.church.ua/2022/02/24/zvernennya-blazhennishogo-mitropolita-kijivskogo-vsijeji-ukrajini-onufriya-virnix-ta-gromadyan-ukrajini/#2023-10-06>).

Представниками партій, владних структур та суспільних інституцій Російської Федерації, що за високу платню зголосилися обслуговувати рашистську політику диктатора В. Путіна були: голова Державної думи – В. Володін та депутати; голова Ради Федерації – В. Матвієнко; голова уряду – М. Мішустін та співробітники; міністр оборони – С. Шойгу та армія; голова Федеральної служби безпеки – О. Бортніков та працівники спецслужби; заступник голови Ради безпеки – Д. Медведев; політичні партії і рухи; журналісти, представники культури і мистецтва тощо. У процесі реалізації рашистської політики значну роль відіграли підконтрольні Путіну олігархи, що сформували свій капітал завдячуючи йому. Вони оперативно використовували всі наявні ресурси за його прямим розпорядженням.

Фото 3. Символ рашизму на знищеній ворожій російській бойовій машині піхоти (весна 2022 року).

За тероризм проти українського народу та посягання на територіальну цілісність України диктатор В. Путін проголошений світовими лідерами на чолі з президентом США Джо Байденом воєнним злочинцем. Злочини Путіна та його «опричників» проти українців та людства розглядаються в українських та міжнародних трибуналах і судах й назавжди увійдуть у світову історію.

Усвідомлення насування глобальної катастрофи від рашистів змусило прогресивні країни 7 квітня 2022 року підтримати поданням від України про виключення Росії зі складу Ради ООН з прав людини. За проголосувало 93 держави, проти 24, утримались 58. Росію не підтримала жодна країна Європи, хоча Вірменія та Азербайджан не брали участі у голосуванні. Слід зазначити, що на результати голосування вплинуло: 1) ігнорування цінностей цивілізованого світу та зневажливе

ставлення до людства значної кількості росіян; 2) руйнування військових планів рашистів по захопленню України за 3-4 дні; 3) домінування пріоритету цінностей демократичного світу (духовність, свідомість, моральність, почуттєвість, патріотизм, компетентність і лише потім матеріальність).

Успіхи України у боротьбі з рашизмом стали можливими завдяки: 1) професійності військових на чолі з головнокомандувачем Збройних сил України В. Залужним, силам територіальної оборони, незламності українців та принциповій позиції президента В. Зеленського – розділити долю з народом, залишившись жити і наполегливо працювати у Києві; 2) наданню військової та гуманітарної допомоги значною кількістю країн цивілізованого світу; 3) застосуванню безпрецедентних політичних та економічних санкцій країнами світового співтовариства, на чолі з державами-лідерами США та Великобританією, до російських державних інституцій, банків, комерційних структур, олігархів, фізичних осіб, членів родин В. Путіна та найближчого оточення, керівників державних установ тощо.

Приходимо до висновку, що боротьба з рашизмом та його наслідками є завданням загальноцивілізаційним, оскільки маємо убезпечити негативний вплив на біосферу, ноосферу та сприяти зменшенню некросфери з метою розроблення простору доступного для життя у гармонії з природою, що по суті окреслює перспективи цивілізації. Цим самим людство зменшуватиме рівень колективного егоїзму, формуючи свідомість і розвиваючи її рівні. Разом з тим маємо усвідомлювати, що рашизм є тимчасовим явищем, оскільки люди підійшли до відповідального періоду життя на планеті – пізнанні самих себе та розумінні необхідності єдності світу, що дозволить перетворити гармонію сукупного духовного та інтелектуального ресурсу і його творчої енергії у вирішальний фактор еволюційного поступу.

Отже, рашисти та інші екстремістсько налаштовані угруповання не матимуть перспектив за умови, що людство продукуватиме ціннісний ряд з пріоритетом на духовність, сформувавши «об'єднаний силовий щит» для захисту істинних цивілізаційних цінностей. Це означає, що з метою уникнення від неспровокованих агресій вищі цінності мають бути завжди домінуючими у розбудові як міжособистісних відносин, так і світових цивілізаційних, а матеріальні лише одним із супутніх засобів у її досягненні. На прикладі життя і діяльності авторитетного у світі президента України Володимира Зеленського бачимо, що на сьогодні домінуючими у нього є людські якості і цінності, які дозволяють об'єднати обрану ним команду, українців та світову

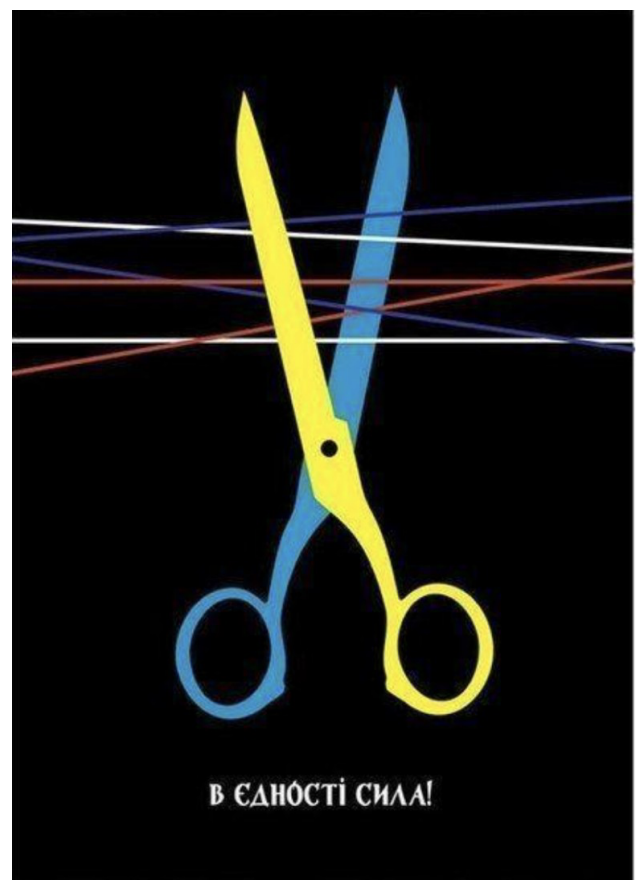

Фото 4. В єдності сила!

спільноту на шляху знищення як окупаційних російських військ на території України, так і рашизму в цілому.

Література

1. Statement by the North Atlantic Council on Russia's attack on Ukraine. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_192404.htm?selectedLocale=en
2. Варфоломій закинув РПЦ причетність до війни в Україні. (22.03.2023). URL: <https://www.dw.com/uk/patriarh-varfolomij-zakinuv-rpc-pricetnist-do-vijni-v-ukraini/a-65085423>
3. Вселенський патріарх: РПЦ поділяє відповідальність за війну. (22 березня 2023). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-patriarh-varfolomij-rpc-podilyaje-vidpovidalnist-za-vijnu/32329955.html>
4. Вселенський патріарх назвав війну трагедією для України й соромом для тих, хто її спричинив. (01.05.2022). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3472277-vselsenskiy-patriarh-nazvav-vijnu-tragedieu-dla-ukraini-j-soromom-dla-tih-hto-ii-spriciniv.html>
5. Генасамблея ООН засудила вторгнення Росії і закликала негайно вивести війська з України. (2 березня 2022). URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/2/7327544/>
6. Горбулін В. (2020). Как победить Россию в войне будущего. К: Брайт Букс.
7. Енциклопедія освіти. (2021). Київ : Юрінком Інтер.
8. Заява Високого представника від імені Європейського Союзу щодо загарбницької війни Росії проти України. (22.09.2022). URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/%D0%B7%D0%B0%D1%8F%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D0%B8%D1%81%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D1%96%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%96-%D1%94%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%BE%D1%8E%D0%B7%D1%83-%D1%89%D0%BE%D0%B4%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D1%97-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D1%97-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B8_uk
9. Заява Північноатлантичної ради з нагоди першої річниці початку загарбницької війни Росії проти України. (24.02.2023). URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/official_texts_212268.htm?selectedLocale=uk
10. Звернення Блаженнішого Святослава з приводу початку війни в Україні. (24 Лютого 2022). URL: <https://ugcc.church/blog/zvernennya-blazhennishoho-svyatoslava-z-pryvodu-pochatku-viyny-v-ukrayini/>
11. Звернення Митрополита Епіфанія з приводу нападу на Україну. (24 Лютого 2022). URL: <https://www.pomisna.info/uk/vsi-novyny/zvernennya-mytropolitya-epifaniya-z-pryvodu-napadu-na-ukrayinu/>

12. Звернення Патріарха Філарета до українського народу щодо початку війни. (24 Лютого 2022). URL: <https://www.cerkva.info/news/zvernennia-patriarkha-filareta-do-ukrainskoho-narodu-shchodo-pochatku-vijny/>
13. Микола Іванович Піддячий: особистість, педагог, вчений : біобібліогр. покажч. (2021). Харків: «Діса плюс». URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730656/>
14. Не політична позиція: у Ватикані пояснили заяви папи Римського щодо війни в Україні. (30 серпня 2022). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-paparymskyi-viyina-v-ukrayini/32010853.html>
15. Піддячий М. (2022). Академік В. І. Вернадський : минуле у сучасному і майбутньому. Ноосфера Вернадського, сучасна освіта і наука: колективна монографія. Київ–Кременчук : ПП Щербатих О. В., Т. 2. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732323/>
16. Піддячий М. І. Свідомство про реєстрацію авторського права на науковий твір «Рашизм (rashyzm)» URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732026/>
17. Піддячий М. І. Свідомство про реєстрацію авторського права на науковий твір «Рашист» URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732012/>
18. Рада безпеки ООН ухвалила першу заяву щодо України після початку повномасштабного вторгнення. (06 травня 2022). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-rada-bezpeky-onn-zayava-ukraina/31838087.html>
19. Фото 1. Символ рашизму на приміщенні під час репетиції параду у Москві до 9 травня 2022 року. URL: <https://www.svoboda.org/a/narod-pobedobesiem-gotovili-k-voyne-blogery-o-dne-pobedy/31839964.html>
20. Фото 2. Символ рашизму на знищеному ворожому російському танку – весна 2022 року. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/10/17/novyna/bezpeka/dobu-znyshhenno-300-okupantiv-8-tankiv-ta-zasib-ppo>
21. Фото 3. Символ рашизму на знищеній ворожій російській бойовій машині піхоти. URL: <https://glavcom.ua/country/incidents/tanki-bezpilotniki-ta-artilerija-henshtab-onoviv-vtrati-voroha-889930.html>
22. Фото 4. В єдності сила! URL: <https://www.pinterest.com/pin/350436414755479657/>

Рецензенти:

Жулинський Микола Григорович, доктор філологічних наук, професор, дійсний член Національної академії наук України;

Піддячий Володимир Миколайович, доктор філософії.

RASHISM

Mykola Pidtyachyi – Doctor of Sciences in Education, Professor, Chief Researcher of the STEM Education Department at the Institute of Pedagogy of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Corresponding Member of the International Slavic Academy of Education named after John Amos Comenius.

“Preventing terrorists from undermining the Creator’s plan—human beings and vital life-support systems—requires the wisdom and authority of the world’s wise leaders. By uniting efforts focused on security priorities for themselves, their families, their ancestral lineage, society, and humanity as a whole, they can ensure the timely isolation of barbaric individuals from spaces essential for the survival and advancement of civilization. This unity and harmony must align with nature, the biosphere, and the noosphere.”
– Mykola Pidtyachyi

The term “Rashism (rashyzm)”, developed by Doctor of Pedagogical Sciences and Professor Mykola Ivanovych Pidtyachyi, was posted on the social media platform Facebook and on the website of the electronic library of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine on April 24, 2022 (URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730502/>). On May 12, 2022, the term was recommended for full and frequent use by journalists and media organizations by the Committee on Humanitarian and Information Policy of the Verkhovna Rada of Ukraine (URL: <https://www.facebook.com/verkhovna.rada.ukraine/posts/pfbid02bu28dEkgymp3g2PH857KfS7vkVHe2d1HSnUDaTNxzt7acNvUoArqEmEb61sms1LAI>).

To foster a deeper understanding of the threat this phenomenon poses to civilization and the necessity of sustained efforts and resource mobilization for its eradication, the term has been refined and translated into the following languages: English, Mandarin Chinese, Hindi, Spanish, French, Arabic, Bengali, Portuguese, Indonesian, Urdu, German, Polish, Italian, Japanese, and Russian.

Rashism (rashyzm) is an imperial, authoritarian-totalitarian political regime in the Russian Federation (Russia), created by the dictator-president V. Putin with the support of 83% of the Russian population (according to the Russian sociological agency Levada Center, March 24–30, 2022). By strictly regulating the operations of state and societal institutions, as well as private life, the Russian regime has deprived them of autonomy in political, economic, cultural, educational, religious, and other spheres of activity.

Since the beginning of the 21st century, rashists have developed and systematically carried out a covert genocide of the Ukrainian people, characterized by all the hallmarks of state terrorism. This has been accompanied by an unprecedented aggressive and militaristic policy incorporating elements of fascism, Nazism, chauvinism, cyber warfare, and an egotistical attitude toward global civilization. This justifies designating Russia as a “Terrorist State of the Russian Federation” (TSRF).

The broad use of the term “rashism” by Ukrainians and its international dissemination emerged amidst the deep-rooted hatred of Ukraine’s democratic society toward authoritarian-totalitarian Russia and those supporting the regime. These individuals made the decision to launch the unprovoked war against Ukraine and:

1. Provide political, informational-propaganda, military, resource, and technological support.

2. Endorse the chauvinistic policies formulated by Russian ideologists toward Ukrainians and other peoples, nations, and ethnic groups.

3. Exploit natural resources (oil, gas, diamonds, gold, and other minerals) to organize and execute acts of terrorism. A significant portion of the capital generated from resource sales was directed by rashists (adherents of rashism) to ensure the dynamic development of the military-industrial complex, enabling the possession of a substantial arsenal of all types of weaponry.

The key features of rashism in contemporary conditions are as follows:

1. Absence of a comprehensive development strategy for Russia and its people, including the lack of a civilizational paradigm, a national idea, motivation, patriotism, or a socio-economic concept.

2. The use of methodologies and technologies by “Kremlin ideologists” to form a distorted consciousness among Russians and the global population, aimed at twisting the evolutionarily established objective civilizational life space (both historical and modern dimensions).

3. The lack of freedom as a fundamental trait of personality among most Russians, depriving them of the ability to choose and manage their existence based on their desires, interests, and goals, rooted in knowledge of the surrounding reality obtained through perception and understanding.

4. Encroachment on the state sovereignty and territorial integrity of Ukraine and neighboring countries.

5. Concealment of terrorist intentions by the Kremlin’s ruling elite toward Ukraine and its people.

6. Declaration of policies aimed at de-Ukrainization, demilitarization, denazification, and neutralization of Ukrainians.

7. Genocide against Ukrainians, legally documented by Ukrainian and international institutions.

8. Production of misanthropic ideology.

9. Possession of modern military equipment and destructive technologies to pursue a forceful approach in achieving stated objectives.

10. Hybrid warfare tactics.

11. Use of deceptive peace negotiation methods during the war to deliver devastating blows to Ukraine and its population.

12. Deployment of Russian troops in Belarus and the use of its territory to launch attacks on Ukraine.

13. Violation of agreements and protocols of the Geneva Convention, among others.

Photo 1. A symbol of racism on a building in Moscow during a rehearsal for the May 9, 2022 parade.

It should be noted that the essence of Russia and its people has been formed over centuries. Its conduct toward states, societies, and cultures throughout history has been characterized by the most talented individuals who consciously and boldly described the “moral” and life principles, aggressiveness, and relentless, uncompromising nature of achieving selfish interests at any cost.

The gradual degradation of Russia over time has been highlighted not only by Ukrainian and foreign public, cultural, and political figures, classic authors, philosophers, political scientists, and poets but also by Russians themselves:

“Love, my dark-eyed ones, but not with Muscovites,
For Muscovites are foreign people,
They bring misfortune to you.”

– *Ukrainian poet and writer Taras Shevchenko*

“Moscow, having sworn allegiance to you, will do with you and our Fatherland whatever it pleases. Then your oath will destroy your soul, cast the Fatherland into the abyss, and deprive you of liberty...”

– *Ukrainian Hetman Pylyp Orlyk*

“You are the bastards of the insane executioners. Do not forget, scoundrels, anywhere: my people exist; in its hot veins, Cossack blood pulses and roars.”

– *Ukrainian poet, journalist, and sixties dissident Vasyl Symonenko*

“A Russian, or more simply put – a Muscovite, it doesn’t matter whether he serves the Tsar, calls himself a socialist-revolutionary, or finally becomes a Bolshevik-communist – he is the same: he cannot live without deceit. He has lived for centuries through deception, lies, incitement, and trickery. Deception has become his second nature. Through deception, he has subjugated other nations.”

– *Ukrainian military and political figure Symon Petliura*

“We have no common language with Muscovites.”

– *Ukrainian political figure Stepan Bandera*

“Every nation has its own ailments. Russia’s is incurable.”

– *Ukrainian writer and poet Lina Kostenko*

“Russia is undoubtedly a nation of conquerors... Russia is a vast repository of plundered wealth.”

– *German philosopher Karl Marx*

“I have returned from Russia. What a horror! What a miserable bluff! What a dirty and senseless history! How grotesque and criminal it all is! It’s all disgusting, terrifying, utterly vile... Dirty, poor, repulsive. A prison. Everywhere there is police, bureaucracy, and terrible chaos. All bluff and tyranny.”

– *French writer Louis-Ferdinand Céline*

“Never scheme against Russia, for it will respond with its unpredictable stupidity to every trick you play.”

– *German statesman and politician Otto von Bismarck*

“Murder is a means of removing a ruler, which has always been used in Russia.”

– *French politician and diplomat Charles Talleyrand*

“It seems to me that the most striking feature of the Moscow national character is its sadistic cruelty, just as humor is characteristic of the English. The most interesting feature of Moscow’s cruelty is its diabolical inventiveness, its, I would say, aesthetic sophistication. I am not talking about cruelty that occasionally manifests as an outburst of a sick or corrupted soul... I am talking about mass psychology, the national soul, about mass cruelty.”

– *Russian writer Maxim Gorky*

“In Russia, there are two misfortunes. Below is the power of darkness, above is the darkness of power.”

– *Russian writer and journalist Vladimir Gilyarovsky*

“Russia is one-sixth light and five-sixths darkness.”

– *Russian writer and journalist Vladimir Kolehchitsky*

“The Russian people are deeply unhappy, but also deeply unclean, rude, and, above all, a deceitful savage.”

– *Russian writer and translator Ivan Bunin*

“There are only two countries in the world for comparison – Japan, which has nothing and yet has everything, and Russia, which has everything and yet has nothing.”

– *Russian political scientist and statesman Pavel Borodin*

“Russia is the most nationalistic country in the world, a country of unprecedented nationalistic excesses, oppression of subjugated nationalities, Russification, a country of national pride. A country where everything is nationalized, even the universal church of Christ. A country that considers itself the only chosen one and rejects all of Europe as

decay and the offspring of the devil, doomed to perish. The flip side of Russian humility is extraordinary Russian arrogance.”

– *Russian philosopher Nikolai Berdyaev*

“Russia is the most vile, revoltingly disgusting country in all of world history. Through selective breeding, they have bred horrible moral degenerates, in whom the very concept of Good and Evil is turned inside out. Throughout its history, this nation has been wallowing in filth, while wishing to drown the entire world in it.”

– *Russian philosopher, writer, publicist Ivan Ilyin*

An insightful statement about Russia and its attitude toward its own people was made by Russian poet, democrat, and convict Pyotr Yakubovich in his poem “*To the Homeland*”:

“Why should we love you? What kind of mother are you to us?
When even a stepmother, cruel and inhuman,
Would not drive her stepson so mercilessly,
As you torment and oppress your children, never tiring?
Loving, did you give us even one red day
On our spring path, so wide and open?
You brought a sinister shadow of clouds at dawn,
Draining our blood drop by drop before its time!
Like an enemy, you destroyed us, like a fierce tyrant!
In the darkness without dawn, you buried us alive,
Driving us to the edge of the earth, to the snow-covered, desolate lands,
Killing us in the prime of our strength...
Crushing great dreams without mercy,
You, like criminals, stamped us with disgrace,
You poisoned our souls with malice, like poison...
What kind of mother are you to us? Why should we love you?”

“The heavy Russian spirit, there’s no air to breathe and no way to fly.”

– *Russian poet Alexander Blok*

“Muscovy – the Russia of the taiga, Mongolian, wild, beastly.”

– *Russian writer Alexei Tolstoy*

“Not a people, but cattle, a boor, a wild horde of murderers and villains; a wild, dark, miserable nation.”

– *Russian writer Mikhail Bulgakov*

“Goodbye, unwashed Russia, the land of slaves, the land of masters. And you, the blue uniforms, and you, the people devoted to them.”

– *Russian poet Mikhail Lermontov*

“The Russian is the greatest and the most brazen liar in the world.”

– *Russian writer Ivan Turgenev*

“Give a Russian a star map, and in the morning, he will return it to you corrected.”

– *Russian writer Fyodor Dostoevsky*

“Our self-love and self-importance are European, but our development and actions are Asian.”

– *Russian writer Anton Chekhov*

“The people (Russians) who wander through Europe, looking for what can be destroyed or annihilated, just for entertainment.”

– *Russian writer Fyodor Dostoevsky*

“Russia—the fool. Neither Europe, nor Asia, neither reality, nor fantasy.”

– *Russian poet Demyan Bedny*

“The Russians are a people who hate freedom, deify slavery, love the shackles on their hands and feet, love their bloody despots, feel no beauty. Physically and morally filthy, living for centuries in darkness, obscurantism, and have not lifted a finger toward anything humane, yet are always ready to enslave and oppress everyone and everything, the entire world. This is not a people, but a historical curse of humanity.”

– *Russian writer and publicist Ivan Shmelev*

“Ah, how hard, how unbearably hard it is sometimes to live in Russia, in this stinking environment of dirt, vulgarity, lies, deceptions, abuses, good little scoundrels, bread-and-salt bribers, hospitable swindlers – fathers and benefactors of bribery!”

– *Russian poet and publicist Ivan Aksakov*

After Russia’s unprovoked full-scale military invasion of Ukraine on February 24, 2022, a number of world leaders expressed their views (excerpts from publications of online media):

“Dictator Putin is a war criminal...”

– *US President Joe Biden (BBC News, March 25, 2022)*

“On April 12, US President Joe Biden referred to Russia’s actions on the territory of Ukraine for the first time as ‘genocide.’”

– *Radio Free Europe, April 13, 2022*

“President Putin is accused of war crimes, and I will do everything I can to weaken his military machine.”

– *UK Prime Minister Boris Johnson (Ukrinform, April 9, 2022)*

“Putin is solely responsible for the war Russia has unleashed against Ukraine.”

– *Olaf Scholz (Radio Free Europe, March 18, 2022)*

“In the war with Russia, we stand by Ukraine. I offer President Volodymyr Zelensky France’s fraternal support.”

– *French President Emmanuel Macron (Ukrinform, March 2, 2022)*

“For the crimes committed against Ukrainians and Ukraine, Russia must be recognized by the world as a state sponsor of terrorism, and the Russian armed forces as a terrorist organization.”

– *Ukrainian President Volodymyr Zelensky (DW, April 20, 2022)*

“Russians, you are not ‘liberators’ – you are the plague, you are executioners who bring suffering to the holy Ukrainian land...”

– *Former President of Ukraine (2005-2010) Viktor Yushchenko (Ukrainian Pravda, March 2, 2022)*

“Barbarism and savagery can be either unconscious or conscious. A barbarian and a savage ‘Neanderthal’ – that is natural. A modern barbarian and savage of Russian origin – this is much worse: for he believes himself to be ‘civilized’... However, such ‘civilization,’ devoid of internal culture and spirituality, and the zombification of ‘Rashists’ with blatant evil and unheard-of violence – this turns into an age-old tragedy for Ukrainians, and even a tragedy for all democratic humanity...”

– *Ukrainian educator, scientist, poet, and military man Hryhoriy Vasyanovych*

At the same time, a group of supporters of the covert Russian terrorist policy began to form from 2000, both domestically and internationally. These relations were managed through material resources obtained from the sale of natural resources by state institutions, oligarchs, and private entities at preferential prices, aimed at fostering loyalty to Russian policy. Supporters of Russian policy ranged from heads of states, unable to set civilizational priorities, to politicians, businessmen, officials, and functionaries interested in boosting economic indicators through Russian energy and material resources. This allowed Russia to have a significant number of covert “managers” to serve the selfish needs of the ruling elite and their allies, as well as to lobby for interests in regional and global state, commercial, and public institutions (UN, EU, Council of Europe, NATO, transnational companies, and business entities, etc.).

Photo 2: The symbol of Rashi on a destroyed enemy Russian tank (spring 2022).

Under the pretext of denazification, demilitarization, and the protection of the interests of the Russian-speaking population in Ukraine, Ukrainians and infrastructure

were destroyed with particular cruelty by the “orcs” (a derogatory term for Russian occupiers, used after Russia’s invasion of Ukraine on February 24, 2022) across much of Ukraine (Borodyanka, Bucha, Mariupol, Melitopol, Kharkiv, Izium, Chernihiv, and others). This confirms that the goal of Russia’s unprovoked full-scale invasion was to destroy Ukrainian identity and annex Ukrainian territories.

It should be noted that despite appeals from religious leaders, churches, and representatives of global institutions, dictator V. Putin continues to escalate his aggression with increasing brutality, involving his “oprichniks,” “cannibalistic” elites, and countries and groups loyal to his Russian fascist agenda. Condemning the war against Ukraine, they noted in their addresses:

EPIPHANIUS, Metropolitan of Kyiv and All Ukraine, Primate of the Orthodox Church of Ukraine:

“Despite Ukraine’s and the entire international community’s prolonged, sincere, and persistent efforts, an unprovoked, insidious, and cynical attack by Russia and Belarus on Ukraine has taken place.

Our common task is to repel the enemy and protect our land, our future, and the future of new generations from the tyranny the aggressor seeks to impose with its bayonets.

The truth is on our side. Therefore, with God’s help and the support of the entire civilized world, we will defeat the enemy.

Our task now is to unite, withstand the first blow, and not give in to panic. We believe in God’s providence and the triumph of truth. We trust our Armed Forces and our defenders. Through prayer, we stand with all those on the front lines fighting the aggressor.

It is extremely important not to fall for internal provocations, to maintain order, and to follow the orders of Ukraine’s state and military authorities.

Wherever possible, I urge the clergy and the faithful to regularly offer their prayers for Ukraine, for victory, and for our soldiers. I bless the reading of the Akathist to the Protection of the Most Holy Theotokos and other appropriate prayers.

I appeal to the international community and all religious leaders worldwide, calling for support for Ukraine and urging Russia and Belarus to immediately cease their aggression. I ask this of all people of good will and conscience.

Those who have initiated and are leading the aggressive war against Ukraine must know that, according to both God’s law and human law, they are murderers and criminals. For their crime, they will answer before the Almighty and humanity, not escaping condemnation and punishment.

As your Primate, I stand with you, fulfilling my duties. As events develop, I will keep you informed.

“Do not be afraid; stand firm, and you will see the deliverance the Lord will bring you today [...]; the Lord will fight for you; you need only to be still” (Exodus 14:13-14).

Ukrainians are a peace-loving people, yet strong in spirit and faith. We believe that the violence and weapons unlawfully directed against us will turn into God’s wrath and a sword against the aggressor. For all criminal intentions are known to God, as it is written: “Devise your strategy, but it will be thwarted; speak your word, but it will not stand, for God is with us!” (Isaiah 8:10). Let the words of the Savior be fulfilled for the instigators of war and the attackers: ‘All who draw the sword will die by the sword’ (Matthew 26:52).

With prayer on our lips, and love for God, for Ukraine, and for our neighbors, let us fight against evil – and we will witness victory.

I call upon God's blessing for the Ukrainian state, for the soldiers defending Ukraine, and for our entire people!

Great God Almighty, protect our Ukraine!"

(URL: <https://www.pomisna.info/uk/vsi-novyny/zvernennya-mytropolyta-epifaniya-z-pryvodu-napadu-na-ukrayinu/>).

FILARET, Patriarch of Kyiv and All Rus'-Ukraine, Primate of the Ukrainian Orthodox Church of the Kyiv Patriarchate:

"On the morning of February 24, Russia declared war on our Motherland, launching a large-scale invasion. I urge all Ukrainians to rise in defense of their native land! We did not initiate this war; it was started by the aggressor, Putin. The Lord Jesus Christ said: "All who take the sword will perish by the sword" (Matthew 26:52).

Ukrainians are a peaceful people, yet they will never surrender their land or freedom. To counter the might of the Russian aggressor, we must first rely on steadfastness of spirit, sacrificial patriotism, and unity. I call on everyone not to panic, to follow the orders of the Ukrainian authorities, and to provide all possible support to the Armed Forces of Ukraine.

The Church prays for the Lord to grant victory to our military over the aggressor and to punish Putin for his sin of murder. We pray to our Lord Jesus Christ to send us peace and grant us victory over this criminal.

I appeal to all Christians worldwide and to all people of good will to help Ukraine stop the enemy. Ukrainians today are defending not only themselves but the entire civilized world.

I call on our soldiers to stand firm for our Ukraine. The Church prays and will continue to pray for our victory and for the Lord to strengthen the defenders of Ukraine.

Ukraine will undoubtedly prevail, for we stand with truth and the Lord God on our side.

Great God Almighty, protect our Ukraine!"

(URL: <https://www.cerkva.info/news/zvernennia-patriarkha-filareta-do-ukrainskoho-narodu-shchodo-pochatku-vijny/>).

His Beatitude SVIATOSLAV, Supreme Archbishop of Kyiv and Halych, Metropolitan of Kyiv, Primate of the Ukrainian Greek Catholic Church:

"The treacherous enemy, disregarding his own commitments and assurances, has violated the fundamental norms of international law and, as an unjust aggressor, has set foot on Ukrainian soil, bringing death and destruction.

Our Ukraine, which the world has aptly called the "bloody lands," drenched countless times with the blood of martyrs and freedom fighters for our people's independence, calls us today to rise in its defense – to uphold its dignity before God and humanity, its right to exist, and its right to choose its future.

It is our natural right and sacred duty to defend our land and our people, our state, and everything we hold most dear: our families, language, culture, history, and spiritual heritage! We are a peaceful people who, guided by Christian love, embrace the children of all nations, regardless of their origin, beliefs, nationality, or religious affiliation. We do not encroach upon others, nor do we threaten anyone, but we cannot surrender what is rightfully ours! At this historic moment, the voice of our conscience calls us, united as one, to stand in defense of a free, united, and independent Ukrainian State!

The history of the last century teaches us that all those who initiated world wars ultimately lost them, and the idolaters of war brought only destruction and decline to their own states and peoples. We firmly believe that, at this historical moment, the Lord God is with us! He, in whose hands lies the fate of the entire world and every individual, is always on the side of the victims of unjust aggression, the suffering, and the oppressed.

It is He who reveals His holy Name in the history of every nation, who captures and casts down the mighty of this world by their pride, topples conquerors with the illusion of their omnipotence, and humbles the proud and arrogant through their self-assurance. It is He who grants victory over evil and death. Ukraine's victory will be the triumph of God's power over human baseness and arrogance! Such has been, is, and always will be!

Our holy martyred Church has always stood, stands now, and will forever stand with its people! This Church, which has endured death and resurrection, like the Body of the risen Christ over which death holds no dominion, was given by the Lord to His people in the baptismal waters of the Dnieper.

Since that moment, the history of our people and their Church, the history of their struggle for liberation, and the history of the embodiment of God's Word and the manifestation of His Spirit of Truth in our culture have been forever intertwined.

In this dramatic hour, our Church, as a mother and teacher, remains steadfast with her children, ready to protect them and serve them in the name of God! In God lies our hope, and from Him will come our victory!

Today, we solemnly proclaim: "We shall lay down our soul and body for our freedom!" With one heart and one voice, we pray: "O God, great and almighty, preserve Ukraine for us!"

Holy righteous ones, martyrs, and confessors of the Ukrainian land, pray and intercede for us before God!

May the Lord's blessing be upon you!" (URL: <https://ugcc.church/blog/zvernennya-blazhennishoho-svyatoslava-z-pryvodu-pochatku-viyny-v-ukrayini/>).

BARTHOLOMEW I, Archbishop of Constantinople and Ecumenical Patriarch, stated:

"What is happening in Ukraine is a tragedy, a shame that brands those responsible, those who, as it turns out, have no fear of God. It seems that Holy Week has not yet ended for the war-weary Ukrainian people, for the mothers, and for both sides who mourn their children. And yet, Christ is Risen!" (URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3472277-vselskij-patriarh-nazvav-vijnu-tragedie-dla-ukraini-j-soromom-dla-tih-hto-ii-spriciniv.html>).

The Ecumenical Patriarch Bartholomew I of Constantinople declared that the leadership of the Russian Orthodox Church (ROC) shares responsibility with the Russian authorities for possible violations in Ukraine. According to the Patriarch, the Russian authorities "utilize the church as a tool to achieve their political goals." Speaking at a conference in the Lithuanian parliament, he emphasized that the Russian leadership and the ROC collaborated in orchestrating the military invasion of Ukraine, including the forced deportation of Ukrainian children—an act for which the International Criminal Court (ICC) in The Hague suspects Russian President Vladimir Putin (URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-patriarh-varfolomuj-rpc-podilyaje-vidpovidalnist-za-vijnu/32329955.html>).

Bartholomew I called on religious and secular institutions to collaborate for the "neutralization of the ability of the leadership of the Moscow Patriarchate to undermine

unity and theologically legitimize criminal actions” (URL: <https://www.dw.com/uk/patriarh-varfolomij-zakinuv-rpc-pricetnist-do-vijni-v-ukraini/a-65085423>).

In a communiqué issued by the Holy See’s press office regarding the war in Ukraine, it is emphasized that the Pope’s statements clearly and unequivocally condemn the large-scale war in Ukraine initiated by the Russian Federation as morally unjust, unacceptable, barbaric, insane, repugnant, and sacrilegious. (URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-papa-rymskyi-viyna-v-ukrayini/32010853.html>).

The North Atlantic Alliance (NATO) has condemned Russia’s attack on Ukraine and Belarus’s complicity, expressing its unwavering support for the Ukrainian people:

“We strongly condemn Russia’s horrific attack on Ukraine, which is entirely unjustified and unprovoked. Our thoughts are with all those killed and injured, and with the people of Ukraine. We also condemn Belarus for enabling this attack. This new assault is a blatant violation of international law, including the UN Charter, and completely contradicts Russia’s commitments under the Helsinki Final Act, the Paris Charter, the Budapest Memorandum, and the NATO-Russia Founding Act. It is an act of aggression against an independent, peaceful country.

We strongly urge Russia to abandon its chosen path of violence and aggression. Russian leaders must bear full responsibility for the consequences of their actions. Russia will pay a very high economic and political price. NATO will maintain close coordination with relevant stakeholders and other international organizations, including the EU.

Russia’s actions pose a serious threat to Euro-Atlantic security and will have geostrategic consequences. NATO will continue to take all necessary measures to ensure the security and defense of all Allies” (URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_192404.htm?selectedLocale=en, URL: <https://suspilne.media/210308-mi-z-narodom-ukraini-nato-zrobilo-zaavu-sodo-napadu-rosii/>).

The UN Security Council adopted a statement:

“The Security Council expresses its deep concern regarding the maintenance of peace and security in Ukraine... The Security Council recalls that all member states have undertaken, in accordance with the Charter of the United Nations, the obligation to resolve their international disputes by peaceful means” (URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-rada-bezpeky-oon-zayava-ukraina/31838087.html>).

The UN General Assembly, on March 2, 2022, adopted a resolution:

“The General Assembly demands that the Russian Federation immediately cease its use of force against Ukraine and refrain from any unlawful threats or use of force against any UN member state... We further demand that the Russian Federation immediately, fully, and unconditionally withdraw all its armed forces from the territory of Ukraine within its internationally recognized borders” (URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/2/7327544/>).

The European Union condemns in the strongest possible terms the latest escalation by Russia in its illegal, unprovoked, and unjustified aggression against Ukraine. Russia’s actions in Ukraine continue to pose a grave threat to peace and security in Europe and globally, with significant worldwide repercussions, including worsening food insecurity and rising energy prices. We remain steadfast in our commitment to supporting Ukraine’s defense efforts by providing military equipment for as long as necessary.

The EU remains unwavering in its support for Ukraine's independence, sovereignty, and territorial integrity. It demands that Russia immediately, fully, and unconditionally withdraw all its troops and military equipment from the entire territory of Ukraine within its internationally recognized borders (URL: <https://tinyurl.com/3pada7zb>).

It is particularly significant that even the appeal of **Metropolitan Onufriy**, Primate of the Ukrainian Orthodox Church of the Moscow Patriarchate, on February 24, 2022, was ignored by dictator Vladimir Putin:

“As the Primate of the Ukrainian Orthodox Church, I address you and all citizens of Ukraine. A great tragedy has unfolded. Regrettably, Russia has initiated military actions against Ukraine. In this decisive moment, I urge everyone to remain calm, to show courage, and to demonstrate love for your Homeland and for one another. Above all, I call upon you to intensify your penitential prayers for Ukraine, for our military, and for our people. I also implore you to set aside mutual quarrels and misunderstandings and to unite in love for God and our Homeland.

In this tragic time, we extend our deepest love and unwavering support to our soldiers, who vigilantly stand guard, protect, and defend our land and our people. May God bless them and keep them safe!

While defending the sovereignty and territorial integrity of Ukraine, we also appeal to the President of Russia, urging an immediate end to this fratricidal war. The Ukrainian and Russian peoples share a common spiritual heritage from the baptismal font of the Dnipro River. A war between these nations mirrors the sin of Cain, who, driven by envy, took the life of his own brother. Such a war finds no justification before either God or humanity.

I call on everyone to embrace common sense, which guides us to resolve earthly conflicts through mutual dialogue and understanding. I earnestly hope that God will forgive our sins and that His peace will reign over our land and throughout the world!” (URL: <https://news.church.ua/2022/02/24/zvernennya-blazhennishogo-mitropolita-kijivskogo-vsijeji-ukrajini-onufriya-virnix-ta-gromadyan-ukrajini/#2023-10-06>).

Representatives of political parties, governmental structures, and societal institutions of the Russian Federation, who accepted substantial remuneration to serve the Rashist policies of dictator Vladimir Putin, included:

- Chairman of the State Duma – Vyacheslav Volodin and deputies,
- Chairwoman of the Federation Council – Valentina Matviyenko,
- Prime Minister – Mikhail Mishustin and government officials,
- Minister of Defense – Sergei Shoigu and the military,
- Director of the Federal Security Service (FSB) – Alexander Bortnikov and security service personnel,
- Deputy Chairman of the Security Council – Dmitry Medvedev,
- Political parties and movements,
- Journalists, cultural figures, and artists, among others.

In executing Rashist policies, a pivotal role was played by oligarchs loyal to Putin, who amassed their wealth through his patronage. Acting under his direct orders, they promptly mobilized all available resources to further his agenda.

For terrorism against the Ukrainian people and encroachment on Ukraine's territorial integrity, dictator Vladimir Putin has been declared a war criminal by world leaders, led by U.S. President Joe Biden. The crimes committed by Putin and his

‘oprichniks’ against Ukrainians and humanity are being addressed in Ukrainian and international tribunals and courts and will forever be etched in world history.

Photo 2: The symbol of Rashi on a destroyed enemy Russian tank (spring 2022).

The realization of the impending global catastrophe posed by the Rashists compelled progressive nations to support Ukraine’s submission to exclude Russia from the United Nations Human Rights Council on April 7, 2022. The vote resulted in 93 countries in favor, 24 against, and 58 abstentions. No European country supported Russia, although Armenia and Azerbaijan abstained from voting.

The voting outcome was influenced by several factors:

1. The disregard for civilized values and the contemptuous attitude toward humanity exhibited by a significant portion of Russians.
2. The failure of the Rashists’ military plans to capture Ukraine within 3-4 days.
3. The dominance of democratic world values, prioritizing spirituality, awareness, morality, empathy, patriotism, and competence over material concerns.

Ukraine’s successes in combating Rashism have been made possible by:

1. The professionalism of the military, led by Commander-in-Chief of the Armed Forces of Ukraine Valerii Zaluzhnyi, the territorial defense forces, the resilience of Ukrainians, and President Volodymyr Zelenskyy’s principled decision to share the fate of his people by remaining in Kyiv and working tirelessly.
2. Military and humanitarian aid provided by numerous countries of the civilized world.
3. The implementation of unprecedented political and economic sanctions by the global community, led by the United States and the United Kingdom, targeting Russian state institutions, banks, commercial entities, oligarchs, individuals, members of Vladimir Putin’s family, his close associates, and state officials.

It is evident that the fight against Rashism and its consequences is a task for global civilization. Humanity must safeguard against its negative impacts on the biosphere and noosphere while working to reduce the necrosphere to create a space conducive to living in harmony with nature. This effort outlines the prospects for civilization.

By doing so, humanity will reduce collective egoism, fostering awareness and advancing its levels. At the same time, we must recognize that Rashism is a temporary phenomenon. Humanity has reached a pivotal period of self-awareness and understanding

the necessity of global unity. This unity will transform the harmony of collective spiritual and intellectual resources and their creative energy into a decisive factor for evolutionary progress.

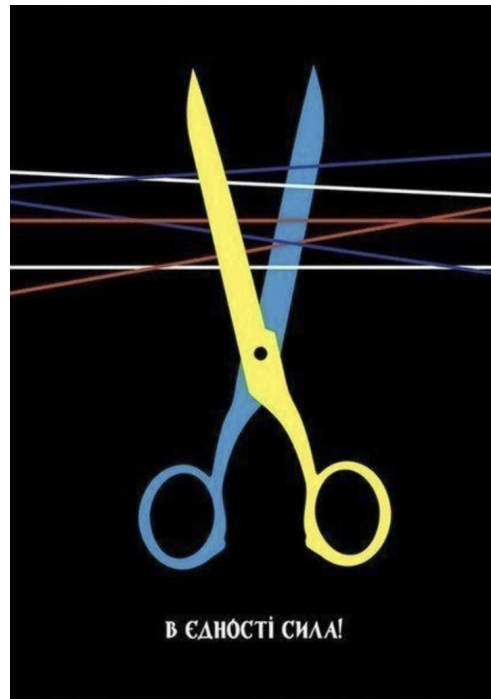

Photo 4. There is strength in unity!

Thus, Rashists and other extremist groups will have no prospects if humanity prioritizes a value system centered on spirituality, forming a “united shield of strength” to protect true civilizational values. This means that, to prevent unprovoked aggression, higher values must always dominate the development of both interpersonal relationships and global civilizations, with material concerns being merely one of the supporting means to achieve them. The life and leadership of Ukraine’s globally respected President Volodymyr Zelenskyy exemplify this principle. His focus on human qualities and values enables him to unite his chosen team, the Ukrainian people, and the global community in the shared mission of eliminating both the occupying Russian forces on Ukrainian territory and Rashism as a whole.

Bibliography

1. Statement by the North Atlantic Council on Russia’s attack on Ukraine. URL: https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_192404.htm?selectedLocale=en
2. Bartholomew accused the Russian Orthodox Church of involvement in the war in Ukraine. (March 22, 2023). URL: <https://www.dw.com/uk/patriarh-varfolomij-zakinuv-rpc-pricetnist-do-vijni-v-ukraini/a-65085423>
3. Ecumenical Patriarch: The Russian Orthodox Church shares responsibility for the war. (March 22, 2023). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-patriarh-varfolomuj-rpc-podilyaje-vidpovidalnist-za-vijnu/32329955.html>
4. The Ecumenical Patriarch called the war a tragedy for Ukraine and a shame for those who caused it. (May 1, 2022). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3472277-vselsenskij-patriarh-nazvav-vijnu-tragedieiu-dla-ukraini-j-soromom-dla-tih-hto-ii-spriciniy.html>

5. The UN General Assembly condemned Russia's invasion and called for the immediate withdrawal of troops from Ukraine. (March 2, 2022). URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/2/7327544/>
6. Horbulin, V. (2020). How to defeat Russia in the war of the future. Kyiv: Bright Books.
7. Encyclopedia of Education. (2021). Kyiv: Yurinkom Inter.
8. Statement by the High Representative on behalf of the European Union regarding Russia's war of aggression against Ukraine. (September 22, 2022). URL: <https://tinyurl.com/3pada7zb>
9. Statement by the North Atlantic Council on the first anniversary of Russia's war of aggression against Ukraine. (February 24, 2023). URL: https://www.nato.int/cps/uk/natohq/official_texts_212268.htm?selectedLocale=uk
10. Address of His Beatitude Sviatoslav on the beginning of the war in Ukraine. (February 24, 2022). URL: <https://ugcc.church/blog/zvernennya-blazhennishoho-svyatoslava-z-pryvodu-pochatku-viyny-v-ukrayini/>
11. Address of Metropolitan Epiphanius regarding the attack on Ukraine. (February 24, 2022). URL: <https://www.pomisna.info/uk/vsi-novyny/zvernennya-mytopolyta-epifaniya-z-pryvodu-napadu-na-ukrayinu/>
12. Address of Patriarch Filaret to the Ukrainian people regarding the beginning of the war. (February 24, 2022). URL: <https://www.cerkva.info/news/zvernennia-patriarkha-filareta-do-ukrainskoho-narodu-shchodo-pochatku-viyny/>
13. Mykola Ivanovych Pidliachyi: Personality, Educator, Scientist. Bibliographic Index. (2021). Kharkiv: "Disa Plus". URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730656/>
14. Not a political position: The Vatican explained the Pope's statements about the war in Ukraine. (August 30, 2022). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-paparymskyi-viyna-v-ukrayini/32010853.html>
15. Pidliachyi, M. (2022). Academician V. I. Vernadskyi: The Past in the Present and the Future. Vernadskyi's Noosphere, Modern Education and Science: Collective Monograph. Kyiv-Kremenchuk: PP Shcherbatykh O. V., Vol. 2. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732323/>
16. Pidliachyi, M. I. Certificate of copyright registration for the scientific work "Rashism (rashyzm)". URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732026/>
17. Pidliachyi, M. I. Certificate of copyright registration for the scientific work "Rashist". URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732012/>
18. The UN Security Council adopted its first statement on Ukraine since the start of the full-scale invasion. (May 6, 2022). URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-rada-bezpeky-oon-zayava-ukraina/31838087.html>
19. Photo 1. Symbol of rashism on a building during the rehearsal of the parade in Moscow on May 9, 2022. URL: <https://www.svoboda.org/a/narod-pobedobesiem-gotovili-k-voyne-blogery-o-dne-pobedy/31839964.html>
20. Photo 2. Symbol of rashism on a destroyed Russian enemy tank – spring 2022. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/10/17/novyna/bezpeka/dobu-znyshhenno-300-okupantiv-8-tankiv-ta-zasib-ppo>
21. Photo 3. Symbol of rashism on a destroyed Russian enemy infantry fighting vehicle. URL: <https://glavcom.ua/country/incidents/tanki-bezpilotniki-ta-artilerija-henshtab-onoviv-vtrati-voroha-889930.html>

22. Photo 4. In unity is strength!
URL: <https://www.pinterest.com/pin/350436414755479657/>

Reviewed by:

- Mykola Zhulynskyi, Doctor of Philology, Professor, Full Member of the National Academy of Sciences of Ukraine
- Volodymyr Pidliachyi, Ph.D.